LOT
Nº 581

SALE 169

THE BCD
LIBRARY
PART I

February 17, 2024

Kolbe & Fanning
Numismatic Booksellers
numislit.com

Tel: (614) 414-0855
Fax: (614) 414-0860

orders@numislit.com

141 W. Johnstown Road
Gahanna, OH 43230-2700

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

JOURNAL INTERNATIONAL
D'ARCHÉOLOGIE
NUMISMATIQUE

DIRIGÉ ET PUBLIÉ

PAR

J. N. SVORONOS
Directeur du Musée National Numismatique

TOME DIXIÈME
1907

ATHÈNES
CHEZ L'ÉDITEUR M. J. N. SVORONOS
ET CHEZ MM. BECK ET BARTH

ΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣΗΜΑ ΤΟΥ ΑΒΟΥΚΙΡ

Εἰς τὸ μέγα ζήτημα περὶ τῆς γνησιότητος ἢ μὴ τῶν πρό τινων ἐτῶν ἐμφανισθέντων καὶ ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου τοῦ Βερολίνου ἀγορασθέντων νομισματοσήμων, τῶν νῦν γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀβουκίρ, εὐθὺς ὡς ἔλαβον γνῶσιν αὐτῶν ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κ. Ἀρβανιτάκη, ἐτάχθην μετὰ τῆς γνώμης ἐκείνων, οἵτινες κατεδίκαζον αὐτὰ ὡς κίβδηλα. Λεπτομερὴς δὲ μελέτη αὐτῶν, εἰς ἣν εὐθὺς κατόπιν προέβην ἐπὶ τῇ βάσει φωτογραφιῶν καὶ ἐκμαγείων, ἔπεισέ με τόσον τελείως περὶ τοῦ κιβδήλου αὐτῶν ὥστε ἂν καὶ δὲν εἶχον, μεθ᾽ ὅλας τὰς προσπαθείας μου, κατορθώση νὰ λάβω ποτὲ ἀνὰ χεῖρας αὐτὰ τὰ πρωτότυπα αὐτῶν, ἐθεώρησα καθῆκόν μου νὰ ἐκθέσω δημοσίᾳ καὶ λεπτομερῶς τοὺς περὶ τούτων ἀκραδάντως πείσαντάς με λόγους, ἐνώπιον τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦ πρώτου ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου συνελθόντων ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ νομισματικῶν καὶ ἀρχαιολόγων. Φρονῶν δ᾽ὅτι δὲν ἐπετρέπετο μνημεῖα ἤδη ἐν μέρει ἀγορασθέντα ὑπὸ ἑνὸς τῶν κρατίστων συναδέλφων νὰ καταδικάζωνται ἀορίστως καὶ ἀνευθύνως ἢ προφορικῶς μόνον, ἤμην ἕτοιμος νὰ προβῶ ἀμέσως τότε εἰς δημοσίευσιν, ἐν τῷ παρόντι περιοδικῷ, τῶν ἐπιχειρημάτων μου, ἵνα οἱ τὸ ἐναντίον φρονοῦντες ἔχωσι πρὸ αὐτῶν οὐχὶ σκιάς, ἀλλὰ τοὺς συγκεκριμένους ἐκείνους λόγους, ἐφ᾽ ὧν ἐβασίζετο ἡ πεποίθησις ἑνὸς τοὐλάχιστον τῶν πολλῶν καταδικαζόντων τὰ ἐν λόγῳ εἴκοσι νομισματόσημα.

Δὲν ἔπραξα δ᾽ὅμως τοῦτο τότε, διότι ὁ σεβαστός μοι συνάδελφος κ. Dressel, ἤτοι αὐτὸς ὁ ἀγοράσας ὡς γνήσια ὑπὲρ τοῦ ἐν Βερολίνῳ Μουσείου πέντε τῶν ἐν λόγῳ νομισματοσήμων, συνέστησέ μοι ἵνα ἀναμείνω πρῶτον τὴν δημοσίευσιν ἐκτενοῦς μελέτης ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου γνώμης, ἣν αὐτὸς προητοίμαζε τότε καὶ περὶ ἧς ἐφρόνει ὅτι ἤθελε πείσῃ καὶ ἐμὲ περὶ τούτου. Ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ κ. Dressel βραδέως λίαν ἐδημοσιεύθη ἕνεκα τῆς μεγάλης ἐκτάσεως ἣν ἔλαβε κατὰ τὴν συγγραφὴν αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀνάγνωσις καὶ μελέτη αὐτῆς οὐδό-

λως ἔπεισέ με περὶ τοῦ ὀρθοῦ τῆς γνώμης τοῦ κ. Dressel, οὐδὲ τὰ ἐν τῷ μεταξὺ παρ᾽ ἄλλων γραφέντα ὑπὲρ τοῦ κιβδήλου ἐφάνησάν μοι καὶ ἐπ᾽ ἐλάχιστον ἱκανὰ ἵνα δείξωσι τὸ κίβδηλον, οὐδὲ τὸ πρωτότυπον τοῦ μόνου τῶν ἐν λόγῳ νομισματοσήμων, ὅπερ ἐν τῷ μεταξὺ εὐηρεστήθη ὁ κάτοχος αὐτοῦ νά μοι ἐγχειρίσῃ ἐπί τινα δευτερόλεπτα πρὸς ἐξέτασιν, ἐφάνη μοι γνήσιον, ἀπεφάσισα νὰ δημοσιεύσω ἀμέσως τότε τὴν μελέτην μου, ἀφοῦ μεταφράσω πρῶτον τὸ Ἑλληνικὸν χειρόγραφόν μου εἰς ξένην γλῶσσαν καὶ προσθέσω ἐν αὐτῷ πᾶν ὅ,τι καθίστα ἀναγκαῖον ἡ λεπτομερὴς ἀναίρεσις τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Dressel προταθέντων ἐπιχειρημάτων.

Εὐτυχῶς, ὅτε συνετελέσθη ἡ ἐργασία μου αὕτη, ἐπῆλθον ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ παρόντος περιοδικοῦ αἱ σπουδαῖαι ἐκεῖναι τυπογραφικαὶ ἀνωμαλίαι, ὧν ἕνεκα εἰς μὲν τὰ ἐμοῦ ἐκδοθέντα τρία πρῶτα τεύχη τοῦ ἔτους 1907 δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ τὸ ἄρθρον μου, ἀλλὰ μέρος μόνον τῶν πινάκων, τὸ δὲ τέταρτον τεῦχος τοῦ 1907, δημοσιεύεται ἐν ἄλλῳ τυπογραφείῳ μόλις νῦν τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1909! Γράφω δ᾽ *εὐτυχῶς*, διότι ἐν τῷ μεταξὺ τὸ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1908 ταξείδιόν μου πρὸς συγγραφὴν τοῦ Corpus τῶν νομισμάτων τῶν Ἀθηναίων ἔφερέ με καὶ εἰς Βερολῖνον, ἔνθα ἠδυνήθην ἐπὶ μῆνα ὁλόκληρον νὰ ἔχω ἐν πάσῃ ἀνέσει εἰς χεῖράς μου πρὸς μελέτην πέντε τῶν ἐν λόγῳ εἴκοσι περιφήμων νομισματοσήμων τοῦ Ἀβουκίρ.

Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν ἐντύπωσίς μου ἦτο καὶ πάλιν ὅτι πρόκειται περὶ κιβδήλων. Ἀλλ᾽ ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον, ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, ἤρχισεν ἀναδιδομένη ἐκ τῶν καθ᾽ ἑκάστην πρὸ ἐμοῦ, τῇ παρακλήσει μου, παρατιθεμένων νομισματοσήμων, ἰσχυρά τις ἐντύπωσις γνησιότητος, ἣν μήτε ἡ λεπτομερὴς μελέτη, μήτε ὁ πείσμων ὑπ᾽ ἐμοῦ ἔλεγχος τοῦ τεχνικοῦ μέρους ἠδύνατο νὰ διαλύσῃ ἐν τῇ διανοίᾳ μου. Συντόμως δ᾽ εἰπεῖν, τὸ συμπέρασμα τῆς ἐπὶ μῆνα μελέτης μου ταύτης ἦτο τὸ νὰ κλονισθῇ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἡ περὶ τοῦ κιβδήλου τῶν νομισματοσήμων τούτων πεποίθησίς μου, ὥστε τοὐλάχιστον νὰ μὴ ἐπιτρέπηται πλέον εἰς ἐμὲ ἡ ὑποστήριξις τῆς ἀντιθέτου γνώμης· διὸ καὶ ἔσπευσα νὰ παραγγείλω ἐκ Βερολίνου τὴν ἀναστολὴν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ χειρογράφου μου.

Ἤδη δ᾽ ὅτε ἀπώλεσα τὴν ἐπ᾽ ἐμὲ αὐτὸν πεποίθησιν, ἀγνοῶ ἂν συμβαίνει εἰς ἐμὲ τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς τοῦ συμβάντος ἄλλοτε αὐτῷ τῷ κ. Dressel, προκειμένου περὶ τῶν αὐτῶν νομισματοσήμων, ὅστις,

καθ᾽ ἃ αὐτὸς οὗτος ἔγραψέ μοι, ἀφοῦ ἠγόρασε τέσσαρα τῶν νομισματοσήμων τούτων ἐν πλήρει πεποιθήσει περὶ τῆς γνησιότητος αὐτῶν, ἤρχισε ν᾽ ἀμφιβάλλῃ περὶ τοῦ γνησίου αὐτῶν εὐθὺς ὡς εἶδεν ἔκτυπα ἐξ τῶν λοιπῶν 16 νομισμάτων. Ἐπίσης ἀγνοῶ ἂν ἔχουσι δίκαιον τινὲς τῶν καὶ νῦν φρονούντων ὡς κίβδηλα τὰ νομισματόσημα ταῦτα συναδέλφων μου—εἰς οὓς ἀνεκοίνωσα τὴν νέαν ἐντύπωσιν, ἣν ἀπεκόμισα ἐκ τῶν ἐν Βερολίνῳ πρωτοτύπων—λέγοντές μοι, ὅτι μόνη ἡ πρώτη ἐντύπωσις εἶναι ἡ ὀρθή, ὅτι δ᾽ ὑπνωτίσθην ὑπὸ τῆς συνεχοῦς θέας τοῦ χρυσοῦ καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας τῶν ἐν Βερολίνῳ νομισματοσήμων. Ὅ,τι δ᾽ ὅμως ἀσφαλῶς γνωρίζω εἶναι ὅτι νῦν, ὅτε, ὀρθῶς ἢ ἐσφαλμένως, ἀπώλεσα τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν, ἣν εἶχον σχηματίσει περὶ τοῦ κιβδήλου; ἐπιβάλλεταί μοι ὑπὸ στοιχειώδους ἐπιστημονικοῦ καθήκοντος νὰ ὁμολογήσω τοῦτο δημοσίᾳ καὶ νὰ ἀπόσχω πάσης ὑπὲρ τῆς ἐναντίας γνώμης δημοσιεύσεως.

Βεβαίως φρονῶ ὅτι ἡ δημοσίευσις τῆς μελέτης μου ἠδύνατο καὶ νῦν ἐν πλείστοις νὰ θέσῃ εἰς δύσκολον θέσιν τοὺς ὑπερασπίζοντας τὸ γνήσιον τῶν ἐν λόγῳ νομισματοσήμων, διότι, ὡς ἤκουσα καὶ ἐκ τῶν προφορικῶν μου συζητήσεων μετὰ τῶν φρονούντων γνήσια τὰ ἐν λόγῳ νομισματόσημα, εἰς πλεῖστα τῶν τεθειμένων ζητημάτων καὶ προβλημάτων οὐδεμία ἀπάντησις δυνατὸν νὰ δοθῇ. Ἀλλὰ τοῦτο βεβαίως δὲν ἀποδεικνύει καὶ τὸ κίβδηλον τῶν ἐν λόγῳ μνημείων, ἅτινα ὡς μὴ νομίσματα, οὐ μόνον δὲν δύνανται νὰ κριθῶσι κατὰ τοὺς περὶ τῶν νομισμάτων κανόνας, ἀλλὰ καὶ ἀνήκουσιν εἰς τάξιν μνημείων ἐλάχιστα ἡμῖν γνωστήν. Ἄλλως δὲ ἤδη ὁ κ. Dressel ἔδειξε διὰ τῆς μελέτης αὐτοῦ, ὅτι δυνατὸν νὰ λυθῶσιν ἐπιστημονικῶς τινὲς τῶν ἐν λόγῳ πολυπληθῶν ἀποριῶν, τοῦτο δὲ παρέχει τὴν ἐλπίδα ὅτι καὶ ἄλλαι δυνατὸν ἐν τῷ μέλλοντι ὁμοίως νὰ λυθῶσιν, ἂν μάλιστα πλουτισθῇ ἡ ἐν λόγῳ νέα κατηγορία νομισματομόρφων μνημείων.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει νῦν χαίρω τὸ ἐπ᾽ ἐμοὶ εἰλικρινῶς ἀντὶ νὰ λυπῶμαι ἐπὶ τῇ ἣν νῦν φρονῶ προσωπικῇ μου ἀποτυχίᾳ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ. Χαίρω δὲ διότι δι᾽ αὐτῆς ἐξαίρεται ἡ ἐπιστημονικὴ ἀξία ἐκείνου, ὅστις εἶχε τὸ θάρρος, παρὰ τὴν τότε περὶ τοῦ ἐναντίου γενικῶς ἐπικρατοῦσαν πεποίθησιν, νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀντὶ κολοσσιαίου ποσοῦ ἀγορὰν μέρους τῶν νομισματοσήμων πρὸς πλουτισμὸν τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ τελοῦντος Μουσείου.

Ι. Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Ι΄ ΤΟΜΟΥ

TABLE DES MATIÈRES

CONTENUES DANS LE

JOURNAL INTERNATIONAL D'ARCHÉOLOGIE NUMISMATIQUE

TOME DIXIÈME

Quatrième trimestre 1907

1

2

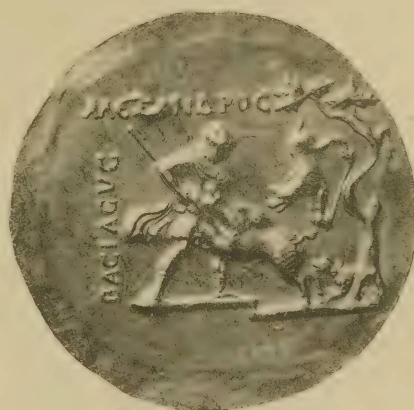

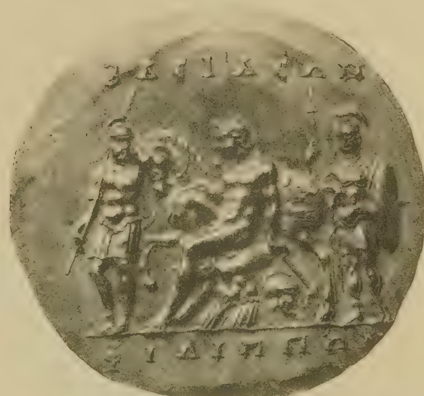
3

ΧΡΥΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣΗΜΑ ΕΚ ΤΑΡΣΟΥ

1

2

3

ΧΡΥΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣΗΜΑ «ΑΒΟΥΚΙΡ»

1

2

3

ΧΡΥΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣΗΜΑ «ΑΒΟΥΚΙΡ»

1

2

3

ΧΡΥΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣΗΜΑ «ΑΒΟΥΚΙΡ»

ΧΡΥΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣΗΜΑ «ΑΒΟΥΚΙΡ»

1

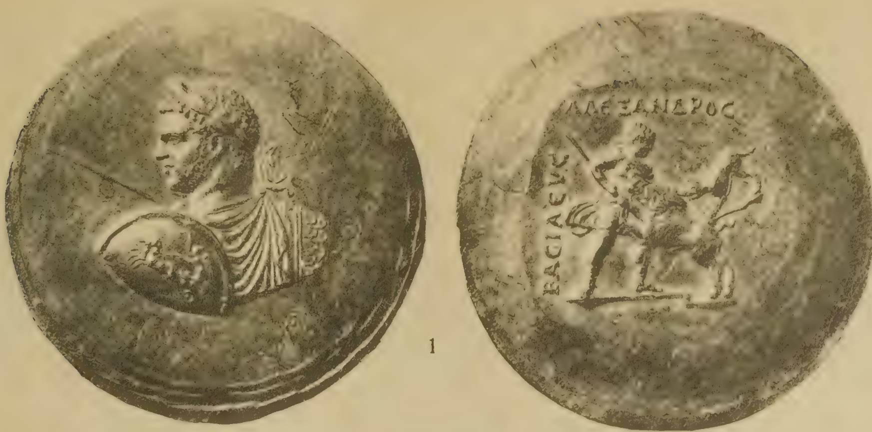

2

3

ΧΡΥΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣΗΜΑ «ΑΒΟΥΚΙΡ»

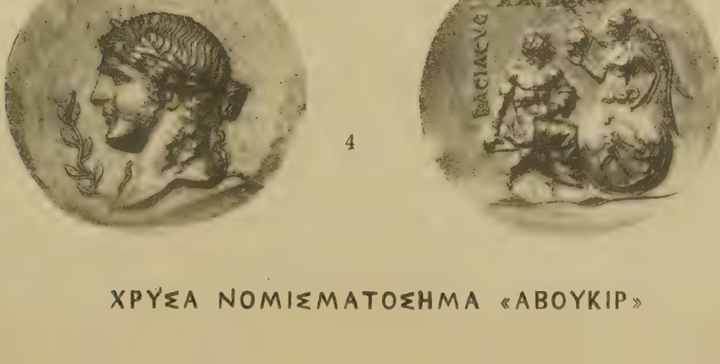
1

2

3

4

ΧΡΥΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣΗΜΑ «ΑΒΟΥΚΙΡ»